

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronként 10 kr-ért közöltnék.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábas garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.
Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítanak.
Ezenkívül minden beiktatásnál 80 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld” című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld” kiadóhivatala.

Magyarországi középirtok és bérlőosztály.

1837. nyarán, sarkalva nemes tudványától, Londontól Glasgowig vezető útjában egy fiatal magyar ur tért be egy utszéli farmba. Meg akart ismerkedni az angol bérjósággal és az Anglia mezőgazdasági életében már akkor is elsőrendű földadatot teljesítő bérlőosztály viszonyaival.

A farm, a melybe lépett, kicsi volt. Nem nagyobb nyolczvan holdnál, de a bérlő 1200 „pengő forintokat” fizetett érte évenként tulajdonosának. Az ifju magyar földirtokos leirta apróra, a mit itt látott és hallott, hogy meggyőződtesse honfitársait, „mennyre föltötte áll az angol tökélyesített gazdaság a hazánkbeli ősi egyszerűségű gazdaságnak.”

A „Székelyföld” tárczája.

Farsangi történet.

— Kedves Irén, hát csakugyan nem jön el az álarozos-bálba? — kérdé Ajtai ügyvéd ur fiatal nejétől.

— Nem — felel a nő. — Rosszul érzem magamat és így semmi kedvem hozzá. Lefekszem és aludni fogok. Maga mulasson jól és hozzon zsebében csukkerlit.

A frakk-, klakk- és lakkba öltözött férj, nejét megesókolvá, a lent váró kocsiba dobta magát és elrobogott a bálterem felé.

— A sors ma valóban kedvezett nekem — gondola. — Nőm otthon maradt. N-ne megígérte, hogy ott lesz és így háborítlanul beszélhetek vele. Meg kell szakítanom már ezt a viszonyt; nőm megtudhatná és ez sok kellemetlen jelenetet idézne elő.

A kocszi megérkezett és Ajtai ügyvéd ur ruganyos léptekkel sietett a fényesen kivilágított bálterem felé.

A terem már telve volt szebbnél szebb maszkokkal.

Ott lehetett látni a bájos, tarka szárnyu pillangókat, a pikánsan ide-oda ugrándozó lantos nőket,

Elmondja, hogy a lakóház a tagbirtok kellő közepén áll és hogy a hátuljához van ragasztva az óllal, szinzel, csúrral stb. ellátott gazdasági udvar. Vadrózsáktól viruló eleven sövény keríti az egész birtokot, melyben rendszeren — a földekre nézve évről-évre változó sorban — buzát, árpát, zabot, babot vetnek, míg az ugar nagy része lóherével, burgonyával, répával vetetik be. Leírja a szántás módját, hallja, hogy a földek minden három évben kövérítettnek, lát különböző gazdasági gépeket és teljesen tájékozva van már azon nagyhorderejű közgazdasági és kulturai fordulat jelentőségéről, melyet a föld észszerű, intenzív művelése idézett elő az angol nép viszonyaiban.

Tudja, mennyire gyarapodott ennek következtében a közjólét, valamint a kényelem és jó mód minden néposztálynál táplálkozás, lakás és ruházódás tekintetében egyaránt. „E változás — úgy mond többek között — a falusi házakon, gazdasági épületeken és mezzei lakokon is észrevehető. Lépj be egy közönséges bérlő udvarába s midőn házat kívül ékesnek találod, benne oly kényelmek lepnek meg, miket a vén Anglia — és az ifju Magyarország gazdag urainál hiában keressz.”

Ez az élelméjű szemlélő Szemere Bertalan volt, a későbbi nagynevű államférfiu és a mit vagy ötvenöt évvel ezelőtt irt az angol farmrendszerről, az angol bérlőosztály gazdaságának kulturai és közgazdasági következményeiről, az még sokkal fokozottabb mértékben vált igazgá, hogy úgy mondjuk kézzelfogható tényynyé azóta.

Mi történt azonban Magyarországon e

félszázadnál hosszabb idő óta a birtokviszonyok és a mezőgazdaság terén? Gyarapodott-e számban és vagyonban az az osztálya nemzetünknek, melynek az intenzív gazdálkodás terén ugyanazon földadatot kellene teljesítenie, mint az angol bérlő-osztálynak? Mely, mint kiválóan államalkotó, a magyar nemzetiséget konzerváló s a közéletben első szerepet vitt elem, dereka volt nemzetünknek sok századon át?

Sajnos, a magyar közbirtokososztály nem hogy emelkedett és gyarapodott volna emez időszak alatt, de hanyatlott. Vesztí lábai alatt a talajt, mely hajdan az „ősi egyszerűségű gazdálkodás” daczára is jólétet nyújtott. Nem tud megállani a különböző mostoha tényezőkkel szemben vívott nehéz küzdelemben.

Országunk hány megyéjének közbirtokos osztályára nézve áll az, a mit saját megyéje gentryjéről ir az akadémia által kiadott megyei monografiák egyik érdeemes dolgozó-társa: „A földirtokos marhájának létszáma nem felel meg a birtok kiterjedésének és eképp kezdetlegesen előállított és kezelt trágyája sem elegendő arra, hogy rendszeres váltógazdaságot hozhatna be, minél fogva a termés is rendszerint silány s alig hoz annyi jövedelmet, mely egymagában csak a legyszerényebb igényeknek is megfelelhethetne. Innen van, hogy a legtöbb földirtokos, a gazdálkodást csak mellékfoglalkozásnak tekintve, rendszerint megyei hivatal után lát. Nemes ember fia, ki földirtoka után meg nem élhet, nálunk ma csak katona lehet, vagy — jogász.”

És tovább: „Rongyos ólak, sáros udvar

a sok csingilingis, pirosántos szoknyájú cigány leányt és az ártatlan, szelid galambokat, és hogy tarkább legyen a kép, bohócokkal kaczerkódó apácákat és barátokkal incselkedő tündérnőket.

Szóval a terem egészen zajos és élénk volt, mikor Ajtai belépve, izgatottan nézett körül. Majd fel és alá sétált, szóba állva egyik-másik álarozos nővel; de úgy látszik, várakozásának egyik sem felelt meg, mert pár szokásos bók után csakhamar mindannyitól elvált.

Már nyughatatlankodni kezdett, hogy a kit keres, nincsen itt, midőn két épen most érkezett elegáns fekete dominó ragadta meg figyelmét.

Mindkettő majdnem egyforma magas alak volt; az egyik sugár, karcsu, leányos természet, a másik teltebb és valamivel idősebbnek látszott.

— Ő az! — gondola Ajtai — ilyen kifogástalan gömbölyű termete és ilyen királynői magatartása csak egyedül neki van. Megszólítom, beszéltem vele! — és gyors léptekkel tolokodott a férfisereggel körülvett dominók felé.

— Kedves maszkom, — sugá a teltebb természetű nőnek — beszélni szeretnék veled.

Ugy látszott, a nőt is untatták már a körülöttük lebzselő urak léha megjegyzései, mert sietve nyújtá karját Ajtainak és szó nélkül haladtak egy palma és fikuszokból rögtönzött lugas felé.

A lugashoz érve, a dominó egy puha karszékre dobta magát, Ajtai pedig vele szemben egy kis zsölyén foglalt helyet. Egy pár percnyi nyomasztó csend után Ajtai szólalt meg érzélgős hangon:

— Sarolta! bocsásson meg nekem . . . Bármily nehezemre esik is, de szakítanom kell.

A nő türelmetlen mozdulatot tett.

— Tudom, hogy fáj magának tölem ezt hallani . . . Hígyje el, nekem is nehezemre esik . . . de most már én is nős ember vagyok . . .

— És nem szeret többé! — mondá élénken a nő.

— Szeretem, Sarolta! Most és mindig fogom szeretni, de . . .

— Elég, uram! Örülök, hogy Irénem ohajtásának engedve, elkísértem őt a bálba és ez által alkalmam nyílt önnek iránta való hűségéről meggyőződnöm — szölt a nő és egy gyors mozdulattal arozáról a lárvát lekapta.

Ajtai hátra tántorodott és rémülve kiáltá:

— Szent Isten! az anyósom! Vége van házi boldogságomnak!

Hilária.

— ezt irhatnók kevés kivétellel devise-ul a legtöbb nemesi kuria kapujára. Az udvaron — ha ugyan fű nem lepi — szerte-széjjel a rozzant szekerek és gazdasági eszközök, melyek között bokáig érő sárban, álmosan tipeg a béres. Ha a jobb időkről tanuskodó udvarház el nem árulná, alig hinnók, hogy urasági udvarban vagyunk. Ez a szabály s a hol ez másképen van, ott biztosra vehetjük, hogy a ház ura egyszersmind megyei tisztviselő.

Mindentünne, északról és délről, Dunán túlról és az erdélyi részekből érkeznek és szaporodnak a panaszok az általános mezőgazdasági válság romboló következményeiről és a közbirtokos-osztály vagyoni hanyatlásáról. Kiterjeszkedni e sajnálatos jelenség okaira nem ide tartozik. Köztudomású különben is, hogy a gyakori osztályoknak, az intenzív gazdálkodáshoz szükséges szakértelem hiányának, a fokozódott közterheknek, hitelügyünk bajainak sat. mily nagy része van ezen állapot előidézésében, — teljesen eltekintve a silány termésű évektől és a sokáig nyomott gabonaáraktól.

Maradhatnak-e e viszonyok így? Szabad-e összetett kezekkel végig néznünk a közbirtokos-osztály lassu szétmorzsolásának végzetes proczesszusát?

Bizonyára nem. Fontos közgazdasági és politikai érdekek köteleznek arra, hogy e válság pusztító hatását lehetőleg ellensúlyozzuk. Hogy az eddigi közbirtokos-osztályt megtartsuk a mezőgazdaságnak. Hogy a földmivelés terén helyezzük el tetemes részét a gentry sarjainak, kik megfelelő apai vagyoni hiányában előzönlök a jogi és a hivatalnoki pályákat.

Lehetséges-e ez? Megteremthetjük-e a szükséges alapot arra, hogy Magyarországon egy új, életerős, fejlődésképes bérlő-osztály alakuljon? Olyan, mely megtalálja existenciájának biztosítékait 300—1000 holdas birtoktestek intenzív művelése által?

Ez azon nagyjelentőségű, összes közgazdasági érdekeinkre mélyen kiható kérdés, melylyel gróf Bethlen András földmivelésügyi miniszter ez idő szerint foglalkozik. A miniszter beható tanulmány tárgyává tette e kérdést és azon meggyőződésre jutott, hogy a szükséges alapfeltételek ily bérlő-osztály létesítésére meg vannak nálunk. Magyarország kötött forgalmi birtokai, ha csak a kinestáriákat, közalapítványiakat és községeket is vesszük tekintetbe, eléggé nagyterjedelműek arra, hogy kisebb bérterületekre felosztva, több ezer bérlőnek nyujtsanak biztos existenciát.

Nem terjeszkedünk ki ezuttal a megoldás részleteire, a miniszter által kidolgozott terv ismertetésére, melyről egyet-mást már közöltünk lapunkban. Sokkal fontosabbnak és üdvösebbnek tartjuk e kezdeményezést, hogyszem köteleességünknek ne tartanók már legközelebb visszatérni rá. Ezuttal csak a közvélemény figyelmét óhajtottuk ráirányozni közbirtokunk és közbirtokos-osztályunk helyzetére és jelezni, hogy a földmivelésügyi miniszter egész jövőnkre kiható kezdeményezéssel lépett föl reformként egy, hazánk politikai, közgazdasági és nemzeti érdekeivel a legszorosabb kapcsolatban álló kérdésében.

Fölhívás.

A Gróf Kun Kocsárd alapítványából a m. kir. földmivelésügyi Miniszter és az E. M. K. E. létesítette algyógyi „Gróf Kun Kocsárd székely földmives-iskola” folyó évi április hó 1-én megnyílik. Ez iskola célja: székely és csángó földmives ifjakat a mezőgazdaság minden ágában kizárólag gyakorlatilag kiképezni, hogy képesek legyenek saját kis gazdaságukat okszerűen kezelni, vagy pedig, hogy nagyobb gazdaságban mint munkafelügyelők, munkavezetők stb. nyerhessenek alkalmazást. A felvett rendes növendékek a teljesen ingyenes oktatáson kívül díjtalanul kapnak az iskolában teljes ellátást, azaz lakást, élelmezést, fűtést, világítást, mosást; betegség esetén orvoslást; díjtalanul kapják a tan- és a szükséges gazdasági eszközöket, s ezen kívül minden növendék szorgalmához képest a tanfolyam alatt bizonyos összeg keresésére képesítetik.

A tanfolyam két éves. — A két éves tanfolyam végén egy éves póttanfolyam kezdődik, melybe oly jól végzett tanulók léphetnek be, kik vagy a kertészetből, vagy az erdészetből kívánnak alaposabb kiképzést nyerni. Ezekért az a birtokos, ki őket az ezen folyamba lépéskor már szolgálatába veszi, fizet 148 frtot, ebből 100 frtot az ellátásukra visszatart az iskola, 48 frt pedig ruházatukra fordítatik; az utóbbi összegből megmaradó pénzt a növendék távozásakor megkapja.

Felvétetik folyó évi április hó 1-én 16 ingyenes és 4 künnlakó növendék, kiket a „Gróf Kun Kocsárd székely földmives iskola” igazgatósága cimen f. év márczius hó 5-éig Al-Gyógyra beküldött pályázataikra az E. M. K. E. Igazgató Választmánya vesz föl, s a felvételtől vagy elutasításról folyó év márczius 20-ig értesíti.

A pályázat feltételei a következők:

1. Az iskolába ingyenes növendéktől 21—25 év között a földmives osztályhoz tartozó, katonakötelezettségüknek eleget tett, a m. kir. honvédséghez besorozott, avagy hadmentes székely és csángó ifjak fogadtatnak be, a kik Háromszék, Csik, Udvarhely, Maros-Torda, illetve csángó községi illetőségűek.
2. Az Algyógyra a jelzett határidőig, u. m. f. év márczius hó 5-ig benyújtandó folyamodványhoz csatolandó:
 - a) keresztlevél;
 - b) iskolai bizonyítvány, hogy az illető írni, olvasni tud;
 - c) pályázó vagyoni állapotáról szóló hiteles bizonyítvány, vagyontalanság esetén szegénységi bizonyítvány;
 - d) illetőségi bizonyítvány;
 - e) orvosi bizonyítvány arról, hogy a pályázó egészséges és a mezőgazdasági munkát elbíró testalkatu, trachomában vagy luesben nem szenved, védhímlővel sikeresen beoltatott, vagy hogy a legutóbbi 5 év alatt valóságos himlőt állott ki, esetleg hogy a törvény értelmében föl van mentve a beoltás kötelezettsége alól. (A védhímlőre vonatkozó bizonyítvány hiján a növendéket belépésekor az iskola orvosa újra oltja.)
 - f) Erkölcsei bizonyítvány, s ha az illető 3 korosztályt kiszolgált katoná, a katonai igazolvány is.
 - g) Kiskorúság esetében szülei vagy gyámi engedélyről szóló nyilatkozat, hogy az illető az iskolába beléphet.
 - h) Feleséges növendék, ha feleségét, illetve gyermekeit Algyógyra hozza, ki kell mutatnia, hogy mi módon tudja felesége fentartani magát.

A befogadandó tanulónak belépése alkalmával egy ünnep, egy hétköznapi, azaz a munkába való felöltő ruhával, egy kalappal, daróc zekével vagy ködmönnel, 2 pár fehérneművel, lábbelivel, 2 kötényvel és 2 törülközővel kell birnia. Az iméntiből hiányzó fehérnemű, vagy öltözködési tárgyakat az igazgató tanító s a szobába helyezkedés előtt a befogadottal beszereztetik, esetleg számára későbbi munkakeresményének terhére előlegül bevásárolja.

A fölvelt és belépő növendék kötelezi magát: hogy hű lesz királyához, a magyar alkotmányhoz, utolsó lehelleltéig magyar marad és a magyarság érdekeit minden erejéből előmozdítandja; hogy tisztességtudó, szófogadó, szorgalmas lesz, ki köteletségének mindenkor megfelel; hogy a tanítási időt teljesen kitölti, mit ha elmulasztana, azaz ha engedély nélkül előbb távoznék, köteles a reá addig az E. M. K. E. által fordított költségeket pontosan akár egyszerre, akár az egyesület Igazgató Választmánya által engedélyezett részletekben visszatéríteni.

A bennlakó 16 növendéken felül a négy künnlakó növendék lakásban, fűtésben és világításban nem részesül, de élelmeztetnek, ha minden hó 1-én 9 frtot fizetnek az iskolai igazgató kezéhez. E növendékek kötelezettsége a bennlakó növendékekkel egyenlő. A pályázatban világosan ki-

teendő, hogy bennlakó, vagy künnlakó növendék óhajt-e az illető lenni.

Közhírré tétetik egyszersmind, hogy az erdélyi részeknek oly vármegyéi, melyek alapítványi helyül évente 150 frt fizetésére kötelezik magukat, ez alapítványra egy megfelelő koru olvasni és írni tudó növendéket küldhetnek, a ki szintén a jelzett oktatásban és ellátásban részesül.

A pályázat eredményéről értesített, illetve föl-vett növendékek helyüket április 1-ig Algyógyon az iskola igazgatójánál való jelentkezéssel elfoglalni tartoznak.

Kolozsvárt, 1892. február 12-én.

Az Igazgató Választmány nevében

Gróf Bethlen Gábor,
elnök.

Sándor József,
t. alelnök, mint főtitkár.

Különfélék.

— **Ellenzéki ünnepségek.** A kézdivásárhelyi függetlenségi és 48-as párt mult szombaton fáklyás zenével tisztelte meg Molnár Józsiás urat, e város megválasztott képviselőjét. Vasárnap meg nagy számu közönség kísérté ki az indulóházhoz a képviselő urat, ki Budapestre utazott, hogy helyét elfoglalja a törvényhozó testületben. — Hasonló ünnepséggel kísérté el a kézdi-járási függetlenségi és 48-as párt is a kerület új képviselőjét, Szacsavay Sándor urat, hétfőn az induló-házig. Még a választási zászlók is előkerültek s a kocsi-kon ékeskedtek a nagyobb dísznek okáért. A választási mozgalmak utolsó felvonása is be van fejezve s most kezdődik a komoly munka. S nekünk választó polgároknak, kik itthon maradunk, nincs más teendőnk, mint türelmesen megvárni azon szép ígéretek teljesülését, miket képviselőink tettek!

— **Kossuth Lajosról** az a hír terjedt el vasárnap Budapesten, hogy meghalt s ez a gyászhir képezte mindenütt a beszéd tárgyat. Némely kávéházban kifüggesztették Kossuth gyászfértólos arczképét. A hír teljesen légből kapott volt. Kossuth nemcsak él, de a legjobb egészségre is örvend. Helfy Ignác országgyűlési képviselő, a ki ugy szólva naponta kap értesítést Kossuthról, jelentette ki, hogy nagy hazánkfa egészségi állapota teljesen kifogástalan.

— **Baross Gábor kitüntetése.** Mint a „Magyar Ujság” értesül, a német császár Baross Gábor kereskedelmi miniszternek a kereskedelmi szerződések megkötése alkalmából az első osztályu vörös sas-rendet adományozta.

— **A gróf Kun Kocsárd székely földmives-iskola.** Az Emke algyógyi földmives-iskolájába belépni szándékozők részére most bocsátotta ki a pályázati felhívást, melyet lapunk mai számában egész terjedelmében közlünk.

— **A romániai hadsereg új fegyvere.** A romániai hadsereget nemsokára szintén ellátják Manlicher-féle ismétlő fegyverrel, még pedig a legújabb mintájával. Míg ugyanis az eddigi kiskaliberű fegyverek átlag 7-5 milliméter átmérőjűek, a romániai fegyvervizsgáló bizottság által elfogadott legújabb minta mindössze 6-5 milliméteres kaliberű. Ennek az eddig páratlanul álló kiskaliberű puskának előnye a nagyobb kaliberűekkel szemben röpülőképességének fokozott volta, különösen pedig a találas biztossága.

Farsang.

Kovácsna, 1892. február 14.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Kedves kötelességet vélek teljesíteni akkor, midőn a tegnapi estén lefolyt kaszinó-bálról tudósítom becses lapját. Tisztelettel kérem tehát, sziveskedjék egy kis tért juttatni becses lapjában közleményemnek; hadd lássa a vidék, hogy az ezen estélyhez kötött remények nem csalták meg a közönséget.

Már kora reggel óta hideg észak-nyugati szél üvöltött végig a téli tájon, valóságos hóvizartart ontva reánk, s mintha elhatározta volna, hogy meg fogja buktatni ezt a szép reményekre jogosító estélyt. De örömmel jelezhetem, ez a terve a fenn tisztelt elemnek nem sikerült, mert — daczára az ellenséges magatartásu időknek — olyan fényes és ragyogó publikum verődött össze, melyenre a bálok krónikája nem igen sok példát mutathat fel.

Midőn a művésziesen földszített bálterembe belépett az ember s végigtekintett az elegáns női koszorun, az igazóan mosolygó bájos kolonján;

ugy tetszett, mintha nem is a földön, hanem a mesebeli ország tündérpalotájában volna. Szemkápráztató jelenet volt ez, s éppen ez a körülmény tette lehetetlenné, hogy a jelenvolt hölgyek névsorát összeállíthassuk, a mely fáradságunk a legjobb igyekezet mellett is több rendben meghiúsult. E részben vád senkit sem érhet, mert a ki látta a rajként hullámozó tömeget, igazat ad nekünk.

Képviselve volt a fényes estélyen a vidék és Kovászna értelmisége, a jótékony czél iránt melegen érdeklődő uri osztály. Nem hiányzott a fesztelen jó kedv sem, mely — mint a korábbi tapasztalatok is bizonyítják — mindig jellemezte a kaszinóbált.

A tultómótt teremben 48—50. pár tánczolta a négyeseket.

De még Bónis zenekara is kitett magáért. Olyan szakértelemmel, olyan szívhez szólóan játszott, hogy a legmagasabb igények várakozásának is megfelelt volna.

Büszke lehet a derék rendezőség, midőn azon édes öntudattal tekint vissza a multba, hogy egy elfeledhetlen, maradandó nyomot hagyó estély emlékével gazdagította a szíveket, mert elismerjük, hogy övék az oroszlátrész ezen estély megteremtésénél.

E mulatságon felülfizettek: Mélt. Hollaky Attila főszolgabíró ur (a kaszinó elnöke) 5 frt. Horn Mórész ur 2 frt 50 kr. Fuchs mérnök ur 2 frt. Beczási Imre, Fein Armin, Ebergényi Gyula, Osia György, Bakai mérnök, János Dávid, Maurer Benő, Bogdán Ferencz urak 1—1 frt. Szöcs Albert ur 3 frt. Bányai Kristóf ur 2 frt. Bogdán Géza, Petke Gyula urak 50—50 kr. Özv. Vajna Jánosné urnő 1 frt.

Az estély jövedelme 158 frt, melyből levonva 119 frt kiadást, az egyletnek mint tiszta jövedelem megmarad 38 frt.

E téren nem késünk a rendező bizottság hálás köszönetét tolmácsolni azon lelkes és áldozatkész egyéneknek, kik a felülfizetésekkel a kaszinó anyagi javát előmozdították, valamint azoknak is, kik megjelenésükkel az estély anyagi és erkölcsi sikerére befolytak; és végül azon urnőknek, kik a bálterem felkészítésére a szükségeseket a legnagyobb szíveséggel voltak készek a bizottság rendelkezésére bocsátani, a kaszinó hálás köszönetét van szerencsénk kifejezni.

A kedélyes multság hajnali 5 óra felé ért véget. Az átvirrasztott éj után a nappali órákban kerestünk kárpótlást, hogy szívesen föláladozott álmunk szárnyain újra visszazárljunk abba a tündéri világba, melyet az ébrenlét óráiban olyan nehéz szívvel hagytunk oda. És a pihenés édes perceiben a hallucináció csábos szirénje ott kergetőzött körülöttünk a keringő, csárdás, polka és négyes viharos dallamaival.

A tek. szerkesztő urnak alázatos szolgálja:

Jelenvolt.

Álarcos-bál. Ismét egy sikerült bálról van módunk referálni. Megmondotta „Ikafalvy“ ur e lap hasábjain már hetekkel ezelőtt, hogy menedékházunk bálja ez idény legsikerültebb bálja lesz, és így is történt: a menedékház mult szombati bálja a farsang legsikerültebb mulatsága volt. Hogy az ügybuzgóság mire képes, azt fényesen bebizonyította ez estély rendező bizottsága, melynek odaadó fáradozása 116 frt tiszta jövedelmet eredményezett. S a mily fényesen sikerült e multság anyagi tekintetben, ép oly fényes volt annak erkölcsi sikere. Oly általános jó kedvet, a milyen ez estén uralkodott, igazán rég nem látott a városház nagyterme, mely ezuttal is szűknek bizonyult. Bálí szépeink úgy helyből, mint a vidékről igen szép számban voltak képviselve. De nem volt hiány ügyes maszkokban sem, kik közül kiemeljük az apródot, az éj királynőjét, a két román nőt, a bohócot, a szerbet, a betyárt. Volt egy pár ügyes dominó is. Különös dícsérettel kell megemlékeznünk a két lepkéről nemcsak ügyességükért, hanem ügybuzgóságukért is, kik szerencsejelszóból 3 fittal gyarapították az estély jövedelmét. Használóképen kell megemlékeznem a virágárusnőről és a kertészről, kik 2—2 frt és 40—40 krt gyűj-

töttek a menház javára. A négyeseket 50—60 pár tánczolta. A pénztárosi tisztet Baló László ur teljesítette igazi buzgósággal. Hogy a jó hangulat egész reggelig zavartalan, kitünő volt, az egyedül és kizárólag a rendezők kiváló finom, tapintatos eljárásának tulajdonítható, miért e helyen elismerésünket nyilvánítnak Dr. Szentpétery Bálintné, Kovács Lajos és Erdélyi Károly elnököknek, s végül Kozma Lajos és Farkas Miklós tánczrendezőknak. (Zárjel közt legyen mondva, fordult elő itt is holmi feltűnési viselkedés, de a tánczrendezők az emberi gyarlóság illetén nyilvánítnak figyelmen kívül hagyván, egy perczig sem lett megzavarva a szép harmonia, mit szintén a derék rendezők dícséretére jegyzünk ide.) A báltermet a közönség javarésze reggel hagyta el, vivén magával egy kedves emléket; mert hogy a jelenvoltak örömmel fognak ez éjszakára visszamelékezni, arról meg vagyok győződve. Jelen volt.

Az altorjai róm. kath. olvasókönyvtár folyó hó 14-én tartott tánczmulatsága reményen felül sikerült. Ott volt a községi és vidéki publikum teljes számban és ragyogó pompában. Már este 8 órakor zsufolásig megtelt a nagy terem tánczosokkal, úgy, hogy 50—60 pár is tánczolt volna egyszerre, ha a rendezők — igen ügyesen és tapintatosan — kettős csoportra nem osztja. A bevétel mint tiszta jövedelem kerek 40 frt. Felülfizettek: mélt. Imets János ur 60 kr. Ftdő Benke János gyimesloki lelkész ur 1 frt. Tek. Mike Benedek ur 60 krt. Fogadják a nemeslelkű felülfizetők a kör tagjainak torró köszönetét. De fogadják a kör tagjai is, mint rendezők, hálás köszönetét a népnek, mely örömmel áldoz egy-egy fillért mindig arra, hogy az elültetett s már növekedő kis fa terebélyes fává nőjön, azaz legyen Altorjának nemcsak olvasóköre, de olvasó-egylete. A kedélyes estély a hajnali órákban ért véget, s azon hó ohajjal távoztunk, hogy az altorjai róm. kath. olvasókönyvtár tisztviselői még sok ily szép estélyt rendezzenek nekünk. (Beküldetett.)

Kovácsnáról írják lapunknak: A január 15-én tartott vasutas-bál javára gróf Mikes Armin ő méltósága 10 frtot fizetett felül, mit felkérés folytán örömmel hozunk a nyilvánosság terére. Isten éltesse a nemes gondolkodású, áldozatkész főrangú adakozót.

Értesítés. A kézdimartonfalvi „Olvasókör“ bálja nem folyó hó 20-án, mint a „Székelyföld“ megelőző számában jelezve volt, hanem folyó évi február hó 21-én lesz megtartva, miről az ezen tánczestély iránt érdeklődőket van szerencsénk tisztelettel értesíteni. K.-Martonfalván, 1892. február 15-én. K. Horváth Miklós, elnök. Szabó Lászlár, jegyző.

Az altorjai vörös kereszt fiók-egylet saját pénztára javára folyó hó 23-án Altorján a község házában tánczozal egybekötött thea-estélyt rendez. Rendezők: Bernald Emma, Bernald Teréz, Szentpétery Mariska, Rapolthy László, Bartha Mór, Kőnczei Elek.

A közönség köréből.*

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becses lapja folyó évi 13. számában „Több választó“ aláírásával egy nyilatkozat jelent meg, melynek írója igyekszik fehér lepelbe burkolt sötét lélekkel a megtörtént valót elferdíteni. Azt mondja, hogy „a róm. kath. lelkész gyöngéledő egészsége miatt misét nem mondott“. Hát ki mondott misét Kézdi-Szentléleknek folyó évi január 27-én? kinek akaratából történt a nagy haranggal való harangozás 10 órakor? s miért volt hétköznapi a nagy ünnepélyességgel megtartott isteni szolgálat? A segédlelkész ur rendezte talán ezen ünnepélyt? Vajjon a segédlelkész ur önféjüleg intézkedhetik-e akkor, midőn a nagypapa községben van, habár beteg is? Azt hiszem, nem. Kénytelen vagyok kétségbe vonni az olyan papnak betegségét, kit a misézésben gátolt a betegség, de abban nem, hogy a szöszékre felálljon és ott szokott hevé tülhaladón szónokoljon. Hol itt a következetesség?

Azt mondja a „Nyilatkozat“: „Nem igaz azon állítása sem a bizonyos valakinek, hogy a körmenetet róm. kath. lelkész tartotta volna.“ Erre egyszerűen azt felelem, hogy igen is tartott, habár abban személyesen részt nem vett, s ezen állítást indokolja az, hogy a körmenet az isteni szolgálat után közvetlen indult meg, függetlenül és templomi zászlók alatt, alakítván ezen körmenet az isteni szolgálaton részt vett mindennemű és kora egyének, de nem választó polgárokból. Hogy az iskolás gyermekek részt vettek ezen körmenetben, azt ismételtén állítom;

* E rovat alatt helyet adunk a közérdekű felszólalásoknak, de a felelősség a beküldőt illeti. Szerk.

hisz ők nyitották meg a menetet, kettős sorban kísérték az egyik ellenzéki kortes által lobogtatott zászlót, meg-megújuló egetverő „Éljen a balpárt“ kiabálás kíséretében.

Könnnyű azt mondani valamire, hogy nem igaz, de ezzel még nincs megdöntve annak valósága. Erről egyik háromszintű válszalaggal ékeskedő ur érzékenyen szerzett meggyőződést bizonyos apasági kereseti ügyben, melyet haláláig, vagyis jobban mondva a fizetésig tagadott.

Említett válszalagos, körmenetet rendező ur még utoljára azt is tagadni fogja, hogy a templomi ünnepélyt megelőző napon ki volt adva az iskolás gyermekeknek: hívják meg szüleiket ez ünnepélyre, valamint azt is, hogy Kis-Kászonból „a jól végzett munka után“ a körmenet összes tagjai egy kis üdítőt vettek magukhoz többször említett szalagos urnál.

Hogy lett a t. „Több választó“ ur most olyan lelkiismeretes „a község jó hírnevének“ védelmében? hisz eddig legjobb tudomásunk szerint éppen volt az, ki e t. lap hasábjain Kézdi-Szentlélekről, csak a község jó hírnevének megcsorbítását célzó elferdített szenzációs eseményeket közölt.

Hogy 14 napig minden szabad, „mert törvény nincs“, ezt egyik felfogadott kortesük M. I. és társai nyilatkozatából tudjuk, s hogy ez „nem merő hazugság“, ha őt arra kellene méltatni, hogy bizonyítsa is, szükség esetén bizonyítani fogom.

Egyben, sajnós, igazat kell adnom a „Nyilatkozat“ azon pontjának, hogy a fenn említett „szabadságnak“ első sorban bizonyára azok adták meg az árát, kik nem lelketlen módon, ijesztgetéssel felbérlett kortesekkel éjjelenként a csendes választó polgárokat nyugalmukból felzavarták, csalátagjaikat halálra ijesztgették stb., hanem azok, kik a tisztesség határai között igyekeztek a választó polgárokat felvilágosítani, hogy a függetlenségi kortesek által ígért aranyhegyek, minden alapot nélkülöző szappanbuborékkép, a légben szétfoszló csillogó semmik. Vajjon nem önk-e azok, „a kik lelketlen módon 2—10 forintjával“ nemcsak akarták a szavazatokat megvásárolni, de tényleg meg is vásárolták fenyegetésekkel, hogy „így meg úgy teszünk veled, ha el nem fogadod a mi pénzüket és velünk nem tartasz, hanem azokkal a muszkavezetőkkel, velünk kell hogy éljetelek és még a választás után is elbánunk veletek“; és nem önk-e azok, kik a választó polgárokat alvó-ágyukból felrúnczálva, éjnek idején kényszerítették, hogy önöket a gyűlésezési helyre kövessék, a hol, mint juhász aklában a juhokat, összezsufolva és pálinkával elkábítva, józan meggyőződésükkel meghasonlásba hozták s így felvilágosítva vitték a nem választók túlnyomó többsége felügyelete alatt a választási urnához. Ezt nevezi ön elvi meggyőződésnek, s ezt nevezi ön „jól végzett munkának“.

De elég most ennyi, majd beszélni fognak a f. hó 4. és 5-én az illetékes hatóságnál felvett vizsgálati jegyzőkönyvek, melyek hivatva vannak tisztázni és bebizonyítani, kik inzultáltak és milyen eszközökkel vívták ki „a jól végzett munkát.“

A tekintetes Szerkesztő urnak

alázatos szolgálja:
Egy választó.

Szerkesztői izenet.

K. E. Székely-Udvarhely. Ezek jók voltak, Kérünk ebből a fajtából minél többet.

Piaczi árak.

Kézdi-Vásárhelytől, 1892. február 9-én.

Buza (tisztá)	hektóliterenként	8 frt — kr.
„ (elegy)	„	— frt — kr.
Rozs (tisztá)	„	6 frt 30 kr.
„ (elegy)	„	— frt — kr.
Arpa (tisztá)	„	4 frt 60 kr.
„ (elegy)	„	— frt — kr.
Zab	„	2 frt 70 kr.
Törökbuza	„	5 frt — kr.
Kása (köles)	„	10 frt — kr.
„ (árpa)	„	20 frt — kr.
Borsó	„	6 frt — kr.
Lencse	„	16 frt — kr.
Fuszulyka	„	16 frt — kr.
Pityóka (legszebb)	„	1 frt — kr.
Marhahús	kilógrammonként	— frt 44 kr.
Disznóhús	„	— frt 40 kr.
Juh-hús	„	— frt 24 kr.
Szalonna	„	— frt 64 kr.
Faggyu (nyers)	„	— frt 32 kr.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és tőzsdén

1892. február hó 16-án.

Magyar aranyjáradék 6%	—
Magyar aranyjáradék 4%	103.08
Magy. papírjáradék 5%	101.10
Magyar vasuti kölcsön	—

Temes-bánáti földt. kötv. záradékkal . . .	—.
Erdélyi földtehermentesítési kötvény . . .	—.
Horvát-szlavon földteherment. kötv. . .	104.—
Magyar szőlődézmá-váltásági kötvény . . .	—.
Magyar nyereménysorsjegykölesön . . .	137.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy . . .	128.—
Ezüst	—.
Cs. és kir. arany	5.37
20 frankos arany	9.35
Német birodalmi márka	56.54
London (2 havi váltókért)	159.80
20 márka arany	11.57

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

Nyilt tér.*

Nyilatkozat.

Igaz, hogy Kelemen Árpád urat azért, mert fiammal szemben illetlen magaviseletet tanusított, rendreutasítottam, miért engem Dr. Damokos Ödön és Bartha Imre urak által elégtételadásra szólított fel, mit én azon okból, mert Kelemen Árpád urat, tekintettel korára és társadalmi állására, nem tartom jogosítottnak arra, hogy tölem elégtételt követelhessem, megtagadtam, és utasítottam, hogy a bíróságnál pereljen be, tett nyilatkozatomat fentartom és az ügyet magam részemről befejezettnak nyilvánítom.

Sepsi-Szentgyörgy, 1892. február 15.

Kökössi Árpád.

* E rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

Hirdetés.

Az oroszfalvi határon levő ugynevezett Benkő Dániel-féle 5 hold első osztályu kaszáló, valamint az oroszfalvi ref. templom háta melletti kert 3, vagy esetleg több évre haszonbérbe adandó.

Ugyszintén a ref. templom-vár melletti közepső bolthelyiség szent György napjától kezdődőleg haszonbérbe kiadandó.

Haszonbérbe venni szándékozók értekezhetnek alattirtnál bármikor, hol a feltételek is megtekinthetők.

A ref. kebli egyháztanács megbízásából.

Kézdi-Vásárhelytt, 1892.febr. 15.

Kölönte Mózes,
 algondnok.

Hirdetmény.

Oroszfalu község tulajdonát képező „Fortyogó“-fürdő folyó évi február hó 22-én d. e. 9 órakor a községházánál árverés útján 3 évre haszonbérbe adatik. Kikiáltási ár 250 frt, melynek 10%-át az árverezni kívánók tartoznak előre letenni.

Az árverezési feltételek alólírtnál bármikor megtekinthetők. Ha oly haszonbérelő jelentkezik, a ki a fürdőhelyiségben megkívántató javításokat saját költségén végeztetni hajlandó, kész a tulajdonos község azzal külön alkudozásba bocsátkozni.

Oroszfalu, 1892. február 6.

Pászka József,
 bíró.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

M e n e t r e n d .

Érvényes 1891. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1891. október hó 1-től.

A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat	A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Sze- ben felé)	(érk. ind.)	12.53 1.18	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	4.20 7.23	2.48	Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	10.47 12.28	8.07
Botfalva	"	4.48 7.47		Nagy-Enyed	(érk. ind.)	1.35 4.07	
Földvár	"	5.07 8.08		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vá- sárhely felé)	(érk. ind.)	2.21 4.40	8.50
Mogyorós	"	5.26 8.23		Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	2.31 4.52	
Apáca	"	5.42 8.37		Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	3.08 5.26	11.01
Köpecz	"	6.02 8.57		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	5.14 7.40	5.30
Ágostonfalva	"	6.09 9.04		Budapest	(érk. ind.)	6.08 11.51	2.18
Alsó-Rákos	"	6.26 9.20				11.04 12.09	
Homoród	"	6.55 9.46				6.35 8.40	7.30
Kacza	"	7.12 9.59					
Bene	"	7.32 10.20					
Erked	"	7.52 10.36					
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)	"	8.23 11.03					
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	8.46 11.19					
Medgyes	(érk. ind.)	8.53 11.29					
		10.09 12.37					

 Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5.15 perczkor.

Brassó—kézdivásárhelyi vasut.

Érvényes a megnyitás napjától.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel 4:00 d. u. 2:45	Brassó	indul reggel 8:30 d. u. 3:10
Imecsfalva	" " 4:17 " 3:02	Szász-Hermány	" " 8:49 " 3:29
Páva-Zabola	" " 4:34 " 3:19	Prázsmár	" " 9:13 " 3:53
Kovászna	" " 4:47 " 3:32	Kökös	" " 9:26 " 4:06
Barátos	" " 5:17 " 4:02	Uzon	" " 9:43 " 4:23
Nagy-Borosnyó	" " 5:33 " 4:18	Kilyén	" " 9:58 " 4:38
Eresztevény	" " 5:52 " 4:37	Sepsi-Szentgyörgy	" " 10:23 " 5:03
Sepsi-Szentgyörgy	" " 6:32 " 5:17	Eresztevény	" " 10:51 " 5:31
Kilyén	" " 6:42 " 5:27	Nagy-Borosnyó	" " 11:13 " 5:53
Uzon	" " 7:00 " 5:45	Barátos	" " 11:42 " 6:22
Kökös	" " 7:13 " 5:58	Kovászna	" " 12:00 " 6:41
Prázsmár	" " 7:30 " 6:15	Páva-Zabola	" " 12:13 " 6:53
Szász-Hermány	" " 7:50 " 6:35	Imecsfalva	" " 12:28 " 7:08
Brassó	érk. reggel 8:08 este 6:53	Kézdi-Vásárhely	érk. délután 12:46 este 7:26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.